

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATAREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 300 din 17.07.2024

Dosar nr.: 555/2022

Petiția nr.: 5680/17.08.2022

Petentă:

Reclamat: Casa de Asigurări a Avocaților din România

Obiect: Petenta reclamă o posibilă faptă de discriminare ca urmare a neacordării ajutorului social, având în vedere că are încredințată spre adopție o fetiță.

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

Numele și domiciliul procedural ales al petentei

1.

Numele, domiciliul ales și sediul părții reclamate

2. Casa de Asigurări a Avocaților din România, cu sediul în mun. București, str. Dr. Râureanu nr. 3, et. 3, sector 5, reprezentată legal de av. ... în calitate de Președinte, adresă de e-mail: office@caav.ro

II. Procedura de citare

3. Având în vedere prevederile art. 20 alin. 4 din O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (republicată), Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării, prin intermediul adreselor nr. 5680/06.09.2022, respectiv 6105/06.09.2022, a citat părțile pentru data de 27.09.2022.

4. De asemenea, raportat la aspectele sesizate de petentă în care sunt menționate anumite aspecte legate de interpretarea și aplicarea prevederilor legale, Colegiul director invocă din oficiu excepția de necompetență a C.N.C.D., în temeiul prevederilor art. 28 din Procedura internă de soluționare a petițiilor și sesizărilor, publicată în M. Of. nr. 348 din 6 mai 2008.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

5. Petenta a formulat memoriul nr. 5680/17.08.2022, prin care a solicitat constatarea și sancționarea unei posibile fapte de discriminare prevăzută la art. 1 alin. (2) lit. d) din O.G. nr. 137/2000, săvârșită la data de 29.07.2022 prin adresa nr. GN-01572 din data de 29.06.2022 și data de 22.07.2022, eliberate de Casa de Asigurări a Avocaților prin director executiv.

6. În fapt, în data de 06.07.2022, prin adresa GN 1572, petenta susține că a înaintat către Casa de Asigurări a Avocaților un memoriu prin care a explicat și a solicitat să i se acorde ajutor social, întrucât are în încredințare spre adopție o fetiță, născută pe data de 06.06.2020 (2 ani și 2 luni).

7. Petenta susține că, în situația ei, având în vedere că nu a născut biologic, nu sunt aplicabile dispozițiile art. 94 alin. 1, dispoziții care prevăd că ajutorul se dă doar copiilor până în doi ani, ci art. 41 din Statutul C.A.A., Capitolul 5 care, din punctul de vedere al petentei, trebuia să fie coroborat cu prevederile art. 50 alin. 1 din Legea 273/2004 privind adopția, întrucât ea nu primea pentru doi ani, ci pentru un an, iar în cazul adopțiilor vârsta pentru primirea indemnizației sau a ajutorului se întinde de la nașterea copilului până la împlinirea vârstei de 18 ani.

8. Petenta susține că a fost discriminată de director care a umilit-o, spunându-i că după ce plătește taxe lună de lună la Filiala București, să meargă să caute o fundație care acordă ajutor.

9. Mai mult, petenta susține că a cerut un drept care i se cuvine asemenea unui părinte biologic, conform Statutului C.A.A. - Capitolul 5, art. 41 care prevede că primesc ajutor și părinții care un în încredințare un copil spre adopție.

10. Petenta precizează că a fost diagnosticată cu cancer mamar și, prin urmare, nu a putut să facă copii. Mai mult de atât, petenta susține că este foarte greu să găsești un copil pe care să îl adopți, mai ales la nașterea lui, procedura adopției fiind foarte grea și de durată, unele persoane care au atestat de adopție neintrând în potrivire cu un minor niciodată.

11. Conform petentei, răspunsurile pe care le-a primit nu sunt justificate, întrucât prevederile art. 94 alin. (2) din Legea nr. 72/2016 se aplică numai pentru părinții biologici care intră în concediul de naștere copil și nu sunt aplicabile părinților care adoptă întrucât în Statutul Casei de Asigurări a Avocaților la art. 41 coroborat cu art. 50 alin. (1) din Legea 273/2004 este menționat că beneficiază de ajutor, sub sancțiunea prevăzută de art. 106 din Legea adopțiilor.

12. În consecință, petenta consideră că a fost discriminată spre deosebire de părinții biologici deși, în urma adopției, are aceleași drepturi.

13. În drept, petenta își întemeiază prezentul memoriu pe prevederile art. 1 alin. (2) lit. d) și art. 27 din O.G. nr. 137/2000.

14. În probațiune, petenta anexează înscrisuri.

15. Prin adresa nr. 7075/07.10.2022, respectiv nr. 7142/10.10.2022, petenta a formulat note scrise prin care a solicitat C.N.C.D. să observe că nu face o confuzie în ceea ce privește ajutorul pe care îl solicită în mod legal de la reclamată, aceasta fiind de rea-credință în a-i oferi drepturi prevăzute de art. 41 din Statutul C.A.A., motivând în mod greșit și tendențios faptul că nu mai poate beneficia de ajutorul acordat de ei, deoarece copilul pe care l-a adoptat a depășit vârsta de doi ani.

16. În altă ordine de idei, petenta susține că, din punctul de vedere al reclamatei, ea nu se încadrează în drepturile părintelui biologic care primește concediu pentru creșterea copilului pentru o perioadă de doi ani, pentru a-i fi aplicat art. 94 alin. (2) din Legea 72/2016, ci se încadrează la art. 41 din Statutul C.A.A., raportat la art. 94 alin. (1) din Legea 72/2016 coroborat cu art. 50 alin. (1) din Legea 273/2004 privind adopția, unde este îndreptățită să primească concediu de acomodare cu copilul pentru o perioadă de 1 an, aplicabil copilului între 0 și 18 ani, deoarece se presupune că trebuie să existe o perioadă de acomodare între adoptator și adoptat, tocmai pentru a-și forma relațiile de afinitate.

17. Astfel, petenta consideră că este discriminată, în sensul în care i s-a încălcat principiul egalității în drepturi, întrucât egalitatea în drepturi este un principiu general al dreptului întâlnit în toate ramurile de drept.

Sușinerile părții reclamate

- 18.** Partea reclamată a formulat adresa nr. 6494/20.09.2022, prin care și-a exprimat punctul de vedere cu privire la memoriul depus de petentă și a solicitat respingerea acestuia ca nefondat.
- 19.** Astfel, partea reclamată susține că petenta a adresat cererea în mod greșit, reclamata fiind o persoană juridică de interes public, autonomă, investită cu personalitate juridică, având patrimoniu și buget propriu, fără a beneficia de subvenții de la bugetul de stat, gestionează sistemul autofinanțat, unic, propriu și autonom de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților, în conformitate cu prevederile Legii nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.
- 20.** Astfel, reclamata susține că acordă doar drepturile de asigurări sociale prevăzute de Legea nr. 72/2016 expres și limitativ precizate de art. 85 din Legea nr. 72/2016.
- 21.** Prin urmare, reclamata menționează că petenta a solicitat să-i fie acordată o indemnizație neprevăzută de Legea 72/2016, respectiv „indemnizația de concediu de acomodare”, prevăzută de art. 50 din Legea 273/2004 privind procedura adopției.
- 22.** Conform părții reclamate, art. 50 din Legea 273/2004 privind procedura adopției prevede expres că plătitorul este Ministerul Muncii și Justiției Sociale care achită „indemnizația de acomodare” din bugetul propriu (art. 50 alin. (6) din Legea 273/2004) și, la condițiile de beneficiu, este menționat că beneficiarul trebuie să plătească impozit pe venit la bugetul de stat (art. 50 alin. (1) din Legea 273/2004). Prin urmare, petenta trebuia să se adreseze Ministerului Muncii și Protecției Sociale, sens în care reclamata susține că a și sfătuit-o.
- 23.** Prin urmare, reclamata susține că cererea petentei a fost adresată greșit, către o instituție necompetentă, iar neacordarea unei indemnizații pe care legea specială, ce guvernează sistemul de pensii și alte drepturi sociale ale avocaților nr. 72/2016, nu o prevede nu constituie discriminare.
- 24.** Totodată, reclamata menționează că sistemul C.A.A. acordă tuturor avocaților asigurați în sistemul C.A.A. doar drepturile expres prevăzute de Legea specială nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților. „Indemnizația de acomodare” nu este prevăzută, motiv pentru care sistemul C.A.A. nu poate și nu acordă niciunui avocat activ sau pensionar această indemnizație.
- 25.** De altfel, reclamata susține că petenta este chiar avantajată față de asigurații salariați din sistemul public. Sistemul C.A.A. acordă asiguraților săi ajutor pentru creșterea copilului până la doi ani, suplimentând astfel indemnizația de creștere a copilului acordată de sistemul public în conformitate cu O.U.G. nr. 111/2010 privind concediul și indemnizația lunară pentru creșterea copiilor.
- 26.** Din spusele reclamatei, în sistemul public, salariații nu pot beneficia de indemnizația pentru creșterea copilului până la împlinirea vârstei de doi ani pe perioada acordării indemnizației de acomodare, dar avocații pot beneficia din sistemul C.A.A. de ajutorul de creștere copil până la împlinirea vârstei de doi ani, pentru că în sistemul C.A.A. nu există o astfel de interdicție.
- 27.** Totodată, reclamata susține că în memoriul formulat petenta recunoaște că legislația C.A.A. nu prevede indemnizația de acomodare. Deși petenta recunoaște că nu există prevederile în legislația incidentă sistemului C.A.A., reclamata afirmă că aceasta cere ca, prin excepție, să-i acorde această indemnizație pentru că Legea 72/2016 este imperios necesară a se completa cu dispozițiile Legii 273/2004.
- 28.** Partea reclamată susține că i-a propus petentei, având în vedere că nu-i putea acorda

legal indemnizația pe care o solicită, să se adreseze Fundației Naumescu, fundație la care este membru fondator, creată special pentru ajutorarea avocaților care nu pot beneficia conform textelor legale de alte ajutoare din partea sistemului C.A.A. sau al UNBR. Această propunere de ajutorare reală a fost descrisă de petentă drept „umilitoare”.

29. Din punctul de vedere al reclamatei, petenta se referă la indemnizația de acomodare prevăzută de Legea 273/2004 ca fiind aceeași cu ajutorul pentru creșterea copilului prevăzut de Legea 72/2016, ceea ce nu este adevărat, ele fiind drepturi diferite, achitate din bugete diferite.

30. Astfel, indemnizația de acomodare poate fi acordată, conform art. 50 din Legea 273/2004, pe durată de un an, indiferent de vârsta copilului adoptat în timp ce, ajutorul pentru creșterea copilului, acordat de sistemul C.A.A. ca supliment la indemnizația de creștere a copilului acordată în baza O.U.G. nr. 111/2010, se plătește cel mult până la împlinirea vârstei de 2 ani a copilului, sau până la vârsta de 3 ani a copilului cu handicap. Indemnizația pentru acomodare nu se acordă de sistemul C.A.A. iar de ajutorul pentru creșterea copilului nu a putut beneficia pentru că, la data adopției, vârsta copilului era mai mare de 2 ani.

31. Concluzionând, reclamata susține că a tratat egal și fără discriminare angajații săi, aplicând prevederile legale tuturor angajaților, că a depus toate eforturile pentru găsirea unei soluții legale de ajutorare a petentei, astfel încât, solicită respingerea sesizării ca neîntemeiată.

IV. Motivele de fapt și de drept

Cadrul legal aplicabil. Dreptul național și internațional aplicabil / jurisprudența

32. Prevederile legislative și jurisprudența relevante în prezenta cauză sunt următoarele:

Constituția României

Art. 1 Statul român: „(...) (3) *România este stat de drept, democratic și social, în care demnitatea omului, drepturile și libertățile cetățenilor, libera dezvoltare a personalității umane, dreptatea și pluralismul politic reprezintă valori supreme, în spiritul tradițiilor democratice ale poporului român și idealurilor Revoluției din decembrie 1989, și sunt garantate.*

(...)”

Art. 4 Unitatea poporului și egalitatea între cetățeni: „(...) (2) *România este patria comună și indivizibilă a tuturor cetățenilor săi, fără deosebire de rasă, de naționalitate, de origine etnică, de limbă, de religie, de sex, de opinie, de apartenență politică, de avere sau de origine socială.*”

Art. 16 Egalitatea în drepturi: „(1) *Cetățenii sunt egali în fața legii și a autorităților publice, fără privilegii și fără discriminări.*

(2) *Nimeni nu este mai presus de lege. (...)*”

O.G. nr. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare:

Art. 2 alin. 1: „Potrivit prezentei ordonanțe, prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință, pe bază de rasă, naționalitate, etnie, limbă, religie,

categorie socială, convingeri, sex, orientare sexuală, vârstă, handicap, boală cronică necontagioasă, infectare HIV, apartenență la o categorie defavorizată, precum și orice alt criteriu care are ca scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a drepturilor omului și a libertăților fundamentale sau a drepturilor recunoscute de lege, în domeniul politic, economic, social și cultural sau în orice alte domenii ale vieții publice.”

Convenția Europeană a Drepturilor Omului și Libertăților Fundamentale:

Art. 14 Interzicerea discriminării: „Exercitarea drepturilor și libertăților recunoscute de prezenta Convenție trebuie să fie asigurată fără nicio deosebire bazată, în special, pe sex, rasă, culoare, limbă, religie, opinii politice sau orice alte opinii, origine națională sau socială, apartenență la o minoritate națională, avere, naștere sau orice altă situație.”

Art. 17 Interzicerea abuzului de drept: „Nici o dispoziție din prezenta convenție nu poate fi interpretată ca implicând, pentru un stat, un grup, sau un individ, un drept oarecare de a desfășura o activitate sau de a îndeplini un act ce urmărește distrugerea drepturilor sau a libertăților recunoscute de prezenta convenție sau de a aduce limitări mai ample acestor drepturi și libertăți decât acelea prevăzute de aceasta convenție.”

Principiile de analiză

33. În conformitate cu dispozițiile art. 62 din Ordinul nr. 27 din 7 februarie 2024 privind aprobarea Procedurii Interne de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor, care prevăd „(1) Colegiul director se va pronunța cu prioritate asupra excepțiilor de procedură și de fond care nu mai implică analiza”, Colegiul urmează a se pronunța cu prioritate asupra excepțiilor invocate.

34. De asemenea, art. 29 și următoarele din Ordinul nr. 27 din 7 februarie 2024 privind aprobarea Procedurii Interne de Soluționare a Petițiilor și Sesizărilor stipulează:

Art. 29: „Șeful structurii asistență Colegiu director, prin consilierii/consilierii juridici desemnați în acest sens, precum și membrii Colegiului director pot invoca din oficiu excepția de vădită necompetență când constată că petiția formulată nu este de competența Consiliului, potrivit prevederilor Ordonanței Guvernului nr. 137/2000, republicată, cu modificările și completările ulterioare.”

Art. 30: „Excepția de necompetență poate fi invocată de reclamat sau de membrii Colegiului director și în cursul soluționării petiției, sub condiția prevăzută la art. 31.”

Art. 31: „(1) Excepția de vădită necompetență se pune în dezbateră părților pentru respectarea principiului contradictorialității.

(2) În situații excepționale, vădită necompetență se pune în dezbateră, în scris, petentului, însă fără a acorda un termen de citare dacă nu este posibilă prezentarea părților, dar cu posibilitatea depunerii de către petent a unui punct de vedere în termen de 10 zile.”

Art. 32: „Consiliul soluționează excepția de vădită necompetență prin hotărâre a Colegiului director.”

35. Curtea Constituțională a statuat în mod constat că „principiul egalității implică un tratament egal pentru toți cetățenii aflați în situații egale”. Totodată, Curtea Constituțională a reținut că „principiul egalității consacrat de art. 16 alin. (1) din Constituție nu presupune uniformitate, așa încât, dacă: la **situații egale** trebuie să corespundă un **tratament egal**, la **situații diferite**, tratamentul juridic nu poate fi decât **diferit**. Egalitatea părților nu exclude, ci chiar implică un tratament juridic diferențiat”.

36. Prin urmare, se poate vorbi de o posibilă **discriminare directă** în condițiile în care o persoană este tratată în mod nefavorabil, prin comparație cu modul în care au fost sau ar fi tratate alte persoane aflate într-o situație similară, iar motivul acestui tratament îl constituie o caracteristică concretă a acestora, care se încadrează în categoria „criteriului protejat”.

Aplicarea principiilor la speță

37. În ceea ce privește excepția de necompetență a C.N.C.D., invocată prin citația înregistrată cu nr. 5680/06.09.2022, pentru aspecte legate de aplicarea și interpretarea prevederilor legale, Colegiul director o respinge ca neîntemeiată.

38. În fapt, Colegiul director este chemat să se pronunțe asupra posibilei fapte de discriminare ca urmare a neacordării ajutorului social, având în vedere că petenta are încredințată spre adopție o fetiță.

39. În drept, având în vedere situația de fapt, Colegiul director reține că a fost invocată de către partea reclamată excepția lipsei calității procesuale pasive.

40. În aceste sens, plecând de la punctul de vedere formulat de partea reclamată, Colegiul director reține că petenta solicită acordarea unui „ajutor social” în baza Legii 273/2004, lege care stipulează despre un concediu de acomodare/indemnizație lunară etc. responsabil pentru acordarea și calculul indemnizației fiind Agenția Națională pentru Plăți și Inspecție Socială.

41. Prin urmare, Colegiul reține că partea reclamată refuză acordarea indemnizației mai sus menționată, deoarece conform art. 41, cap. V din Statutul C.A.A. (emis în concordanță cu Legea nr. 72/2016), ea poate să acorde numai drepturile de asigurări sociale prevăzute de Legea nr. 72/2016 privind sistemul de pensii și alte drepturi de asigurări sociale ale avocaților.

42. Mai mult decât atât, ajutorul pentru creștere copil prevăzut de art. 41 din Statutul C.A.A./art. 94 alin. (1) din Legea nr. 72/2016 nu poate fi confundat cu indemnizația lunară prevăzută de Legea nr. 273/2004, fiind vorba despre facilități diferite acordate de entități diferite.

43. Având în vedere cele mai sus arătate, Colegiul director urmează a admite excepția lipsei calității procesuale pasive invocată de partea reclamată prin punctul de vedere formulat.

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare**, republicată, cu unanimitatea membrilor prezenți la ședință

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Respingerea excepției de necompetență a C.N.C.D. invocată prin citație pentru aspecte legate de aplicarea și interpretarea prevederilor legale;
2. Admiterea excepției lipsei calității procesuale pasive invocată de partea reclamată;
3. O copie a prezentei hotărâri se va comunica părților.

VI. Modalitatea de plată a amenzii

Nu este cazul

VII. Calea de atac și termenul în care se poate exercita

Prezenta hotărâre poate fi atacată în termenul legal de 15 zile potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ** la instanța de contencios administrativ.

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS CSABA FERENC – Membru

BABUȘ RADU – Membru

BĂNICĂ CERASELA CLAUDIA – Membru

DIACONU ADRIAN NICOLAE – Membru

GRAMA HORIA – Membru

JURA CRISTIAN – Membru

OLTEANU CĂTĂLINA – Membru

RAIU CĂTĂLIN VALENTIN – Membru

SĂVULESCU RADU COSMIN– Membru

Motivat și redactat: A.D.

Data redactării: 19.07.2024

Notă: Hotărârile emise de Colegiul Director al Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării potrivit prevederilor legii și care nu sunt atacate în termenul legal, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare** și **Legii 554/2004 a contenciosului administrativ**, constituie de drept titlu executoriu.